54e jaar. — Nr 8. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 19 Januari 1907.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : **6** fr. per **jaar.**
Twee " " 5 "
Een " " 4 "

Een blad afzonderlijk **10** centiemen,

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : **15** centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD.

TONGEREN, DEN 19 JANUARI 1907.

VAN ALLES WAT.

Iedereen weet genoeg dat de fransche wetgevers die de priesters broodrooven en vervolgen, voor hen zelven eene verhooging van 6,000 fr. 's jaars gestemd hebben.

De belgische socialisten kunnen daarvan niet meer slapen. Demblon en Anseele kloppen en schrijven in de socialiste bladen om hier ook denzelfden maatregel te zien invoeren. Zoolang er enkel « burgers » in de Kamer zetelden, spraken die zelfde mannen schande van de groote toelagen der volksvertegenwoorgers. Zij beloofden — in 't beloven staan ze sterk — ze beloofden alle jare 1000 fr. te geven van hun jaarwedde aan de vriendjes die hen gekozen hadden. Jammer dat die belofte vergeten geraakte, anders wierd ze gehouden.

Nu vinden ze dat het postje van volksvertegenwoordiger niet genoeg betaald is, dat ze zouden moeten 10,000 fr. 's jaars trekken en vrij vervoer op al de ijzerenwegen. Ze vragen nog geen vergoeding om binst de vacantie naar Oostende te gaan wonen, maar 't zal wel komen, voor wie tijd van leven heeft.

Clémenceau trommelde geheele dagen tegen geheime fondsen voor dat hij minister was, maar nu dat hij aan 't schoteltje zit zijn de zaken veranderd en hij is in 't geheele niet meer voor de afschaffing van die fondsen, die zoowel te pas komen bij vrienden en kennissen.

* * *

VERWERELDLIJKING !! — De goudstukken van twintig frank droegen tot nu toe *nog op den rand het opschrift* : « Dieu protège la France » (God bescherme Frankrijk). De president der fransche republiek heeft nu besloten dat dit opschrift voortaan zal veranderd worden in : « Liberté, Egalité, Fraternité ! »

* * *

HET BIER. — Zoohaast de voedende kracht van het graan door de menschen gekend was, leerden ze niet alleen er brood van bakken, maar ook eenen drank er uit trekken, namelijk het « bier ».

Het woord « bier » komt van het hebreeuwsch « bre » dat « graan » beteekent ; de Duitschers en de Vlamingen zeggen « bier » en de Franschen « bière ».

Herodotus en Diodorus van Sicilië zeggen dat het « bier » eerst gemaakt werd door Osirius, die Egypte veroverde.

Dion de Cassius zegt dat de Panonnianen, die op de oevers van den Donau woonden en de voorvaders zijn der Franken, een bedwelmenden drank trokken uit den gerst.

Tacitus stelde de Germanen voor als groote liefhebbers van eenen gegisten drank gemaakt van gerst en tarwe.

Het bier werd van in de 3e eeuw veel gedronken door al de volkeren waar de wijngaard niet of slecht groeit.

In de 13e eeuw werd het brouwen door de wet geregeld om de vervalsching te beletten en om er lasten op te leggen.

Tot op het einde der 18e eeuw was de brouwerij zeer bloeiend in Vlaanderen, maar niet zooals nu.

Inderdaad, dan had elk kasteel, elk klooster zijne brouwerij en elke herbergier maakte zijn eigen bier.

* * *

GAT IN DE MAAN. — Met al hunne Kerkvervolging worden ze niet te rijker in **Frankrijk**, wel integendeel.

« Laat ons de kloosters pakken, zeiden de framassons ; met het geld dat er van komt — één milliard frank ! — zullen wij een pensioen van één frank daags aan de oude werklieden geven ». — Zoo gezeid, zoo gedaan ; ze stolen de kloosters ; in plaats van geld o, te brengen mocht de Staat, — 't is te zeggen Jan en alleman — geld toesteken ; in veel gevallen brachten de verkoopingen nog niet genoeg op om de onkosten te betalen. — En de oude werkmenschen trekken nog altijd in Frankrijk 0+0=0 frank 0 centiemen.

« Laat ons, zeiden de framassons nog, — laat ons al 't ander kerkegoed, pastorijen, kerken, goederen, kostbaarheden, inpalmen. 't Is op 400 millioen frank geschat ». — Ze zijn er nu mee bezig. En nooit was de krot grooter in de Staatskas. De Fransche Kamer komt voor *46 millioen 400 duizend frank nieuwe lasten te stemmen.*

Gestolen goed verrijkt niet.

* * *

In het jaar 1906 zijn er in den brusselschen omtrek 2234 huizen gebouwd, te weten : 413 te Schaarbeek; 325 te Elsene; 306 te Etterbeek ; 245 te Vorst ; 219 te Anderlecht ; 195 te Laeken ; 187 te St-Jans-Molenbeek ; 141 te St-Gillis ; 110 te Brussel ; 75 te St-Pieters-Jette en 15 te St-Joost-ten-Noode.

* * *

Men heeft eenen vergelijkenden staat opgemaakt van den toestand der spaarkassen op 1 Januari 1903 in twaalf landen van Europa : België, Duitschland, Frankrijk, Denemarken, Engeland, Italië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Rusland, Zweden en Hongarië.

Het totaal der sommen welke zich in de spaarkassen dier landen bevonden, beliep op 31 milliard 726 millioen frank.

Ten opzichte der gewichtigheid van de besparing per inwoner komt Denemarken vooraan met 418 fr., daarna komen Pruisen met 235 fr., Noorwegen 209 fr., Oostenrijk 171 fr., Zweden 188 fr., Engeland 120 fr., en Frankrijk 114 fr.

Ten opzichte der gewichtigheid per spaarboekje bekleedt Hongarië de eerste plaats met 1213 fr., daarna komen Oostenrijk, Pruisen, Denemarken, Rusland, Engeland, Zweden en Frankrijk.

Levenschets der bannelingen IN DE MIJNEN VAN SIBERIË.

De mijnwerkers zijn misdadigers van de ergste soort of politieke veroordeelden uit de eerste klas. Zonder ooit bijna het licht te zien, slijten zij het ellendigst leven in den donkeren schoot der aarde, waaruit zij kwik, zilver, enz... onder het oog van wreede toezieners, putten. IJzeren poorten, door schildwachten bewaakt, sluiten de gaanderijen van de onderaardsche groeven ; enge holen in de rotsen uitgekapt, echte hokken, waarin zij ternauwernood kruipend zich kunnen bewegen, dienen hun tot slaapvertrekken. *Zonder rust ademen zij daar,* zich krimpend, eene vergiftende pestlucht in, welke de hairen, wenkbrauwen, het vel doet vallen en ze aan afzichtelijke spoken doet gelijken. Paschen en Kerstmis zijn de twee enkele dagen op welke zij niet arbeiden ; worden zij ziek, zijn zij oud en versleten, men sluit ze in een duister, vuil hok waar zij zonder bezorging een ellendig einde te gemoet zien ; de sterke jongeling is doorgaans na vijf jaar alhier een versleten man : zeer weinigen vermogen tien jaren over te brengen, zoodat het getal van hen die van hier naar hun vaderland terugkeeren zeer gering is ; het lot der vrouwpersonen is even slecht ; Poolsche damen zijn met dozijnen hier verbannen.

Ook wordt het verbanning-vonnis naar Siberië aanschouwd als eene bezwaring der doodstraf.

Eens per week daalt een poop, zelf banneling, in de mijnen om de werkers onder vorm van sermoon eenige woorden van troost en geduld toe te spreken ; hij dit geestelijk ambt drijft hij handel in eenen Russischen sterken drank, *vodka* genaamd ; het voedsel bestaat onveranderlijk in eene soep van zuurkool en zwart brood ; degenen die goed werken ontvangen iederen dag één kopek, zes centiemen, welke zij in den drank verbruiken.

Uittreksel uit een Engelsch blad (1878). F. E. Werm.

Groote Tombola.

toegestaan door de bestuurlijke overheden, Ten voordeele van den Volksbond St-Maternus.

PRIJS PER LOT : **10 centiemen.**

GROOTE PRIJZEN : **1000 fr.**

— Eene schoone koe of 5 obligatiën der stad Brussel, van 100 fr. en talrijke andere prijzen van waarde, zooals naaimachien, velo enz. enz.

Daarenboven, den 4e Zondag van iedere maand, te beginnen van 27 Januari aanstaande, uitloting eener obligatie (Brussel) waarde 100 fr.

Men kan nummers bekomen op het bureel van dit blad, in het lokaal van den Volksbond, (Hondstraat) enz.

N. B. — De personen die verlangen nummers te verkoopen, kunnen boekjes bekomen, bevattende honderd nummers, alle dagen bij M. Jos. Froidmont, landbouwkundige, Hasselschestraat, 27, en 's dinsdags en 's donderdags, in het lokaal van den Volksbond, van 10 tot 12 uren

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 14 FEBRUARI.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 315 koeien en kalveren, 220 vette varkens en 1238 magere varkens, schapen 1.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. SWINKELS alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

Genootschap van den H. Vincentius a Paulo. — CONFERENTIE VAN TONGEREN. — Zondag 27 Jan., onder alle Missen der kerken van de stad, zal er eene omhaling plaats hebben ten voordeele der armen door de Conferentie bijgestaan.

Het sermoon, onder de mis van half twaalf, in de O. L. V. kerk zal gepredikt worden in het Fransch door den Eerwaarden Heer Deseilles, Bestierder van het St-Quirinus College te Hoei.

Concordia. — *De Ster der Toekomst.* — Sedert lang hadden wij geene vertooning meer gehad van de veelbeloovende jonge liefhebbers der « Ster ». 't Was dus een aangenaam kansje *dezelfde te kunnen toejuichen in het welgelukt* avondfeest van verleden Zondag.

— Een volle, een eivolle zaal ; allen mannen en jongelingen onzer bloeiende werkmanskringen en congregaties, de eereleden, den Z. E. Heer Pastoor-Deken met de Eerw. Heeren Kapelaans enz. enz. Een puik publiek.

— M. Jos. Denis, de vriendelijke gedienstigheid in persoon, speelde eene lustige openingsmarche op 't klavier.

Daarna ging het gordijn op voor 't blijspel : « Per Telefoon » — 't Stukske zit goed ineen en de komieke toestanden komen er gepast en wel gevonden in voor en de talrijke misverstanden doen potsierlijke tooneeltjes ontstaan.

Eh wel ! de jongens der « Ster » hebben al de rollen heel typiek weergegeven. — 't Is waar, ze waren niet buitengewoon moeilijk, maar vergden niettemin een goed volgehouden spel en zekere gewoonte der planken. — Het publiek was ten uiterste verstomd, over de goede opvoering en juichtte vrij hartelijk de spelers toe. — Een tweede stuk : « De Antiquair » — niet min lustig en boertig, werd in het tweede deel voor 't voetlicht gebracht. — Hier weer werden de verschillige personnadjes kranig voorgebracht en 't heel ging oprecht komiek van de planken en verwekte een bijna aanhoudend gelach en herhaaldelijk handgeklap.

— Zonder overdrijven mag het gezegd zijn, dat de « Ster » zijnen eersten goeden naam gestand doet ; ja, meer nog, dat er vooruitgang bestatigd werd en iedereen kon bemerken dat eene goede directie aan het hoofd staat. — daar hangt veel, zeer veel van af en wij kunnen de « Ster der Toekomst » niet genoeg prijzen, daartoe *M. Pierre Collée* verkozen te hebben. Werkzaam, ieverig, verstandig en zelve op het tooneel in volle element, kan hij het verre brengen met zijne jongens der « Ster ». — Eere dus bestierder en spelers en tot weldra, durven wij hopen.

— Voor het overige van het programma zongen ons de welwillende jongens: Emiel Bellinghauzen en L. Pietersheim, eenige welgekozene kluchtliederen, die naar verdienste zeer sympathiek toegejuicht werden.

— In de groote tusschenpoos richtte de Z. E. Heer Deken Theunissen het woord tot die groote mannenvereeniging. De geëerbiedigde Herder, wiens vaderhart gevoelig klopt voor de arbeidende klas, moest zijn gemoed lucht geven en eenige warme woorden van aanmoediging en waarschuwing tot hen richten. — De verhevene en troostende taal des Herders vond ingang in aller harten en het daverend handgeklap dat de spreker bij zijn aftreden begroette, bewees ten volle, hoe eenieder hem begrepen en zijne vermaningen met eerbied en dank ontvangen had.

— Ten slotte van dit schoone feest, werd nog een aantrekkelijkelijke tombola afgetrokken onder de leden van het werk der retraiten.

— Eere en hulde aan de inrichters en medewerkers van dit feest. — Zulke avonden zullen er talrijker ingericht worden, wanneer de « Volksbond St-Maternus » zijne nieuwe zaal zal bezitten.

Iedereen helpe haar opbouwen en brenge zijn steentje bij met de groote en waarlijk aantrekkelijke

Tombola

zooveel mogelijk genegen te zijn.

E.

Harmonie « Eburonenwacht ». — Zondag, 20 Januari, ten 8 1/2 ure, *avondfeest* in de zalen der Helm.

Worden uitsluitelijk toegelaten de leden der Kleine Harmonie — der *Koninklijke Concordia* — Burgerbond — St-Sebastiaan en Unie.

Daad van moed en zelfopoffering. — Woensdag avond rond 5 1/2 ure was er een paard gespannen in eene kar *op hol* (in de Maestrichterstraat). Zonder de kloeke daad van den agent Delmartino Louis konden er vele ongelukken gebeuren, daar op dit uur vele voertuigen zich op straat bevinden. De agent sprong naar het paard en na verscheidene meters medegesleept te zijn kon hij het tot stand houden.

Dit voertuig hoorde toe aan Polus Henri boodschapper te Loon. Deze persoon was gebrekkig aan zijne hand.

Wij hopen ditmaal dat deze voornoemde agent zal naar verdienste beloond worden : het is de eerste maal niet dat hij zich onderscheidt.

Tongeren. — GOUDEN BRUILOFT. — Op 18e Februari aanstaande zal in onze stad met veel plechtigheid de gouden bruiloft gevierd worden der brave en alom geachte echtgenooten Lambert Lenaers en Louisa Plessers, wonende in de Wijngaardstraat, St-Jansparochie.

Lambert Lenaers is mede 50 jaar kerkzanger en gaf lange jaren en nu nog steeds, lessen van notenleer en cathechismus aan onze burgerkinderen.

Het zangkoor der H. Familie bereidt zich voor om de jubelmis van Lambert en Louisa in St-Janskerk te gaan uitvoeren

Een « Vriendenkring » door Lenaers gesticht ter herberge van Arnold Kersten, zal alles in 't werk stellen om zijnen stichter en voorzitter waardig te huldigen.

Zeggen wij nog dat beide echtelingen het kloek en gezond maken, hetgeen wij hun voor nog lange jaren toewenschen.

Ter gelegenheid van het afsterven hunner dochter en zuster, Mej. Florentine Hubens, hebben Mevr. Godfroid Hubens en hare kinderen, eene gift van vijf en twintig franken aan het Weldadigheidsbureel van Tongeren gedaan, in vervanging van het verzenden van kaarten van dankbetuiging.

M. P. L. Musyck, Kapitein-Commandant, is Ridder der Leopoldsorde benoemd.

Parochie Werm. — Vrijdag, 1 Februari, *Feest van de H. BRIGIDA, abdis*, bijzondere Patrones voor de melk-koeiën en tegen de ziekten onder het vee...

1e Mis om 7 ure ; plechtige Hoogmis, waaronder Sermoon door een E. Pater Minderbroeder, om 9 1/2 ure.

De H. Brigida wordt alle dagen, doch bijzonder op den vrijdag en H. Drijvuldigheidszondag, wanneer de Processie plaats heeft, door talrijke bedevaarders in de kerk te Werm aangeroepen.

Des vrijdags wordt de h. Mis aan haar altaar opgedragen, om 6 1/2 ure van Paschen tot Allerheiligen, en ten 7 ure van Allerheiligen tot Paschen, hare Belikwiën worden vereerd, brood, water, enz. gewijd...

Brigida werd in het jaar 453 in Ierland (het Land der Heiligen) geboren ; van jongs af tot hooge volmaaktheid geroepen, trad zij, ondanks zware moeilijkheden, in het klooster der Zusters Brigittijnen ; zij stierf als Algemeene Overste van de Orde te Kilder (Dublijn) in geur van heiligheid ten jare 523.

Wegens de menigvuldige mirakelen in haar leven reeds, ontving zij den naam van mirakeldoenster.

Haar lichaam, sinds de IXe eeuw verborgen, werd in 1185 teruggevonden en naar Neustadt (Oostenrijk) overgevoerd alwaar het hoofd tot in 1588 is bewaard; hare merkwaardigste overblijfsels bevinden zich nu in de hoofdkerk van Keulen (Duitschland). Haar feest wordt in de Kerk gevierd op 1 Februari, haren sterfdag, niet enkel in Ierland, maar nog in Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk en in België (vooral in Vlaanderen) : reeds voor de Anglikaansche Scheuring was zij de voornaamste Patrones van Ierland, dat Haar steeds een bijzonderen eeredienst bewijst. X Y Werm.

Berg. — HIJ HAD BANG VOOR DE GENDARMEN. — De 20jarige G., van Berg-Ketzingen, stond niet in geur van heiligheid bij dame Justicia, waar hij reeds meer dan eens door veroordeeld werd. G. scheen geen haast te hebben het brood der gevangenis te gaan eten. De gendarmen gingen hem halen. Toen G. dinsdag de harenmutsen zag opdagen, kreeg hij haast eene flauwte en *vluchtte zijn huis in, den zolder op en daar* brak hij een gat in het dak.

Toen, eenige stonden later, de rijkswachters op den zolder verschenen, zagen zij wel het gat in het dak doch de vogel was weg. Een der gendarmen stak het hoofd door de opening en ontdekte den klant, ineengekropen op het hellend vlak.

Toen G. zag dat de gendarmen het ernstig meenden, sprong hij van schrik naar beneden en brak zich een been boven de knie. Hij had nog de kracht om eenige meters ver te springen, doch hij werd gevat en naar het hospitaal overgebracht.

St-Truiden. — DE TENTOONSTELLING. — De provinciale tentoonstelling van aanstaanden zomer gaat goed vooruit. De hallen worden uitgegeven *einde dezer maand.*

De verscheide werken zullen ongeveer 200,000 fr. kosten. Voegen wij erbij dat de bijval verzekerd is.

De verschillende komiteiten zijn gansch gevormd en alles is in regel om de tentoonstellers te ontvangen.

De automobiel-omnibus in Limburg. — Over anderhalf jaar werd er, in Limburg, veel gesproken van de inrichting van regelmatige diensten van automobielen. Eene maatschappij van Brussel had voorgesteld een dienst van dezen aard in te richten te Hasselt. Dezelfde maatschappij had de vergunning gevraagd van een regelmatigen dienst van automobielen tusschen Hasselt en Tessenderloo, langs Lummen ; er was spraak van automobielen voor het gebruik van het publiek te doen rijden tusschen Hasselt en Tongeren, tusschen Bree en Asch, enz.

Reeds hadden verscheidene gemeentebesturen een gunstig advies over die ontwerpen gegeven; nu verneemt men dat... alles in 't water ligt. Er zijn, zoo het schijnt « kwestiën van principe », welke moeten onderzocht worden door het departement van financiën en openbare werken, en die zoo ingewikkeld zijn, dat, in afwachting van betere tijden, de aanvragen der maatschappijen en der gemeenten van kant zullen gelegd worden.

GEMEENTERAAD VAN TONGEREN.

Zitting van maandag 14e Januari 1907.

Tegenwoordig : MM. MEYERS, burgemeester, DELVIGNE en MODAVE, schepenen ; DECKERS, JACQUES, SCHAETZEN, STOFFELS, VAN ORMELINGEN, VONCKEN en ZEEGERS, leden.

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van een uittreksel van het *Bulletin du service Sanitaire des Animaux Domestiques*, hetwelk bestatigt dat er op 31 December laatstleden nog 146 gemeenten waren waar de muil en pootziekte heerschte.

De provincie Antwerpen telde 14 gemeenten ; Brabant 11 ; West-Vlaanderen 9 ; Oost-Vlaanderen 34 ; Henegouwen 28 ; Luik 17 ; Limburg 2 ; Luxemburg 16, en Namen 2 gemeenten waar gevallen der ziekte waren.

* * *

M. de BURGEMEESTER geeft lezing van eenen brief van M. Gilon, die voornemens is maandag aanstaande 21 Januari naar Tongeren te komen, om het ontwerp en het kohier van lasten der electrieke verlichting komen af te geven.

M. de Burgemeester zegt dat het Schepencollege aan M. Gilon geschreven heeft om, door zijne tusschenkomst, van het gemeentebestuur van Perwez mededeeling te krijgen van het kontrakt der electrieke verlichting, en tezelver tijd te vragen hoe deze gemeente het aangelegd heeft om eene leening te doen zonder belastingen te heffen.

M Gilon heeft geantwoord dat de gemeente Perwez eene leening gedaan heeft van 40,000 fr. waarvoor zij jaarlijks 1600 fr. als afkorting moet betalen. Zij heeft deze leening gedaan als de inrichting voltrokken was, en heeft deze slechts een jaar erna betaald omdat de leening te laat gedaan was. Zij brengt den prijs harer verlichting niet op de begrooting.

M. de BURGEMEESTER begrijpt deze laatste zinsnede niet uit den brief des heeren Gilon.

M. SCHAETZEN zegt dat vele gemeenten den prijs hunner verlichting niet op de begrooting brengen.

M. de BURGEMEESTER zegt dat men verdere uitleggingen zal vragen aan M. Gilon als deze *maandag te Tongeren zal zijn.*

Talrijke dienstaanbiedingen zijn aan het Schepencollege gericht geworden, vanwege ingenieurs en van Maatschappijen die het gas en de electriciteit uitbaten.

M. Mullender vertegenwoordiger van het Grondcrediet, schrijft aan het Schepencollege dat de stad Tongeren voordeel zou hebben hare leening te doen aan het Grondcrediet van België. De leening zou afgelegd zijn in 60 jaren.

De Consul van Duitschland, die door de dagbladen vernomen heeft dat de electriciteitsverlichting te Tongeren zal ingericht worden, vraagt aan het Schepencollege eenige exemplaren van het bestek en het lastcohier dezer inrichting.

M. de BURGEMEESTER zegt dat binnen kort de raad zijn *gedacht over de volgende kwestie* zal te zeggen hebben :

Een foorkramer is naar Tongeren gekomen, en heeft 500 fr. geboden om tijdens de Tongersche Kermis, de plaats tegenover het stadhuis in huur te krijgen, en aldaar een sprekend cinématographe op te richten. Deze plaats is te klein voor deze inrichting, die 25 m. lang zal zijn. Reeds dit jaar was de cinematographe die op deze plaats stond, hinderlijk voor het verkeer aan den voet des torens. Ook heeft het College zich afgevraagd of het niet goed zou zijn eene andere plaats aan te wijzen, bijvoorbeeld langs de kerk, tegenover de Brouwerij de Fastré.

Tezelver tijd is M. Hendrickx eigenaar van den cinematographe die te Tongeren was tijdens de laatste Kermis, naar hier gekomen, en daarna een derde eigenaar van cinematographe.

Het college vraagt zich af of men het stelsel der aanbesteding niet zou aannemen voor soortgelijke inrichtingen, en een reglement op te maken, de dag bepalende waarop men aanbiedingen kan doen, en zeggende dat men op voorhand moet betalen.

De raad zal over deze kwestie uitspraak moeten doen.

De raad gaat over tot de dagorde :

Begrooting van het Atheneum voor 1907.

De begrooting van het Atheneum bedraagt

Ter wille eener vrouw

26ste VERVOLG.

Dames en heeren, zegde hij, toen wij bijeen waren om onze plannen te bespreken, in deze zaak hebben wij een gemeenschappelijk belang. Ik kan Godfrey Blake niet spreken wanneer hij niet bevrijd wordt en hij kan u niet naar Engeland vergezellen, bijaldien dat niet plaats heeft. Nu zou ik u willen voorstellen dat gij mij toestaat dadelijk aan land te gaan. Ge weet dat de Voorzienigheid mij begiftigd heeft met eene gladde tong — bij deze woorden zag hij den kring rond als verwachtte hij een toestemmend antwoord — als ik nu slechts mijn vriend kan vinden, eenige inleiding kan krijgen tot den Gouverneur en maar een kwartier met hem kan spreken, dan geloof ik — let wel, ik zeg alleen maar dat ik het geloof — dat ik de grondslag kan leggen voor de geheele zaak. Is dat geschied, dan kunt gij handelend optreden. Heeft iemand hier iets tegen.

— Wat mij betreft, antwoordde ik, en ik wist dat ik ook voor allen sprak, ik ben bereid toe te stemmen.

Mij toen tot de anderen wendende, vroeg ik voor den vorm ook hunne meening. Zij dachten er over als ik en dus was besloten dat Mulhausen dadelijk aan wal zou gaan, onder belofte, bepaald tegen den middag terug te zullen komen. Hij ging naar zijne hut en maakte zich gereed om te gaan. Daarna kwam hij ons groeten en ging in een bootje aan land.

Het eene uur verliep na het andere, doch hij keerde niet terug. Het uur van het ontbijt was reeds lang voorbij, maar nog was niets van hem te bespeuren. Het werd al ver in den namiddag, wij begonnen zenuwachtig te worden en gingen ons afvragen of wij niet te goed van vertrouwen geweest waren. Maar daar riep de kapitein dat eene boot van wal stak en op ons toekwam. Zij naderde meer en meer en eindelijk konden wij aan het roer den man zien zitten, dien wij zoo zeer verbeid hadden. Hij scheen meer in elkaar te zitten dan gewoonlijk en toen hij langs zij kwam, bemerkte ik, dat het eenige oogenblikken duurde voor hij de boot kon verlaten en flink den voet op de ladder kon zetten. Zijn gelaat bewees mij dat hij te veel had gedronken. Op het dek gekomen, bleef hij even staan voor hij zichzelf weer meester was. Hij moest een ijzeren wil hebben, want na dat oogenblik sprak en deed hij als gewoonlijk, al klonk zijne stem niet zoo helder als anders.

— Wij hebben lang op u gewacht, zegde ik, ik geloof, eenigzins kwaad, toen hij op het dek kwam. Wat hebt ge gedaan, dat ge zoo lang weggebleven zijt ?

— Het spijt me dat ik u heb laten wachten, sprak hij, doch alles wat gebeurd is, geschiedde in uw belang. Dit is een belangrijke dag voor ons.

— En ge hebt hem dan ook blijkbaar gevierd, zegde ik scherp, terwijl wij ons naar de kaartenkamer begaven.

— Het schijnt dat ge kwaad op mij zijt, hernam hij, en toch moet ge dat niet wezen. De gouverneur der stad is een dorstige ziel en het schijnt zijn lust en leven te zijn te zien hoeveel een vreemdeling, die de stad bezoekt, wel verdragen kan. Een der laatste, die dan toch kwam was een Italiaan, dien hij, verklaarde hij met zekeren trots, binnen een half uur onder de tafel had, en degene, die op hem gevolgd was, was een Engelschman, die het drie uren had volgehouden, doch het toen ook had afgelegd.

— Dit is bepaald belangwekkend. En hoe liep het met u af ? vroeg Vargenal spottend.

— Ik heb hem onder zijn eigen tafel gedronken, antwoordde Mulhausen trotsch, hij kon niet tegen mij op en ik geloof dat het eenigen tijd zal duren voor hij zijn roes voor goed zal kwijt zijn.

— En is dat alles wat gij gedaan hebt ? vroeg Mildred, met eene uitdrukking van blijkbare ergenis en minachting op het gelaat, zoo ja, dan hadt ge voor dezen dag uwe zinnen moeten bijeen houden.

— Vergeef mij, jufvrouw Blake, zegde Mulhausen, dat ik ditmaal, voor de eerste maal sedert ik u ontmoette, met u van meening moet verschillen. Was ik nuchter gebleven, dan had ik niets gedaan gekregen. Maar nu heb ik met hem zitten drinken, en zie nu eens wat ik heb meegebracht.

Met die woorden haalde hij een brief uit zijn zak, dien hij met deftigheid voorlas.

— Deze brief is gericht tot den gouverneur van San Juan, zegde hij, de stad waar uw broeder, jufvrouw Blake, gevangen zit. In dien brief recommandeert hij bij hem, zooals ge zelf lezen kunt, zijn besten vriend Don Herman Mulhausen en Don Cuthbert Brudenell, reizigers uit de Argentijnsche Republiek op Cuba. Ik heb ook vernomen dat hetgeen ik u heb meegedeeld, juist was. Blake landde hier drie jaar geleden met eene bende vrijbuiters uit Florida en heeft sedert dien gevangen gezeten in de stad, waarvan de man, aan wien deze brief is gericht, gouverneur is.

— Goddank ! hij leeft dus, zegde Mildred zacht.

Zij drukte zich den zakdoek tegen de oogen en ging de kaartenkamer uit om zich te herstellen. Ik achtte het het best haar niet te volgen en begon dus Mulhausen verder te ondervragen.

— En nu ge die inleiding bij den gouverneur der gevangenis hebt, sprak ik, wat moeten we nu verder doen ?

— Wij moeten ons naar de aangeduide stad begeven, antwoordde hij, en eens daar, handelen naar omstandigheden.

— Doch ge hebt slechts eene inleiding voor twee onzer.

— En wel om eene goede reden, sprak hij, als er meer van ons gingen zouden wij het gevaar nog grooter maken. Denk wel dat er nog een derde met ons terug moet. Bovendien, voegde hij er bij, Vargenal van ter zijde bezag, weet ik niet of het inbreken in eene gevangenis wel iets is voor Vargenal.

— Gij kunt niet beoordeelen wat wel niets of iets voor mij kan zijn, viel Vargenal uit, eenigzins beleedigd, mij dunkt dat ik, sedert we Londen verlieten, mij naar alles schikte. Als het ter wille van het doel dat we beoogen beter is dat er slechts twee gaan, dat het dan geschiede.

En zoo werd het besloten.

XV.

Dien middag nam ik dus afscheid van Mildred en met hare beste wenschen en gebeden, verliet ik, door Mulhausen vergezeld, het schip. Aan wal gekomen, begaven wij ons door de ellendige hoofdstraat naar de voornaamste herberg, waar wij tegen buitensporige prijzen paarden huurden om het binnenland in te gaan. Toen wij de binnenplaats uitreden, was de herbergier in de wolken over zulke ruiters, doch wij lieten ons door die vleiende woorden niets wijs maken, want een armzaliger paar ruiters had men op dat oogenblik in geheel Amerika zeker niet kunnen aanwijzen.

Maar afgezien van de ellendige paarden die wij bereden, moet ik erkennen dat ik nooit te voren zulk een prachtig landschap had gezien. Wij, die zoo lang op zee gezwalkt hadden en thans gingen door de boschrijke streek van een der schoonste tropische eilanden ter wereld stelden het overheerlijke dezer natuur nog meer op prijs dan iemand anders het zou gedaan hebben.

Zoo kronkelend en lastig was de weg, of beter het pad dat van Portillo naar San Juan leidde, dat wij, ofschoon de afstand in vogelvlucht niet meer dan 50 mijlen bedroeg, ongeveer 5 uren noodig hadden om het eerste gedeelte af te leggen. Wij brachten den nacht door in eene herberg, die aan den weg stond en hervatten bij het krieken van den dag onzen tocht.

Het was reeds lang na 7 ure en de duisternis was reeds ingetreden, toen wij voor ons de lichten der stad zagen. Zooals wij hadden afgesproken, begaven wij ons naar de beste herberg en lieten daar onze paarden aan de zorgen der stalknechts over. Na ons te hebben verfrischt en versterkt met een eenvoudig maal, vroegen wij den herbergier naar den weg en begaven ons naar de woning van den gouverneur. Volgens die inlichtingen hadden wij gedacht dat die woning eenige mijlen buiten de stad stond, doch spoedig bemerkten wij dat zij op den top van een heuvel stond, nog geen tien minuten gaans van de herberg.

Die woning bleek ons te zijn een langwerpig huis, met zes kamers, met palmbladeren gedekt en met veranda's aan elken kant. Een helder licht straalde van den voorkant en daarop afgaande, gingen wij eene poort door, daarna door eenen hof vol kronkelpaden en bereikten toen, de trappen opgaande, de voorgaanderij. Uit de binnenkamer klonken ons stemmen tegen en na een oogenblik aarzelen, klopten wij aan de deur.

Opeens zwegen alle stemmen en iemand riep ons toe binnen te komen. Met een eenigszins beklemd gevoel, dat onder deze omstandigheden zeker begrijpelijk was, volgde ik Mulhausen in een groot, kaal vertrek, waarin eene tafel en ongeveer een dozijn stoelen stonden. Aan die tafel, genietende van hun avondmaal, zaten zes of acht mannen, die, ons ziende, eenige verwondering toonden.

— Wie zijt gij, en wat verlangt gij hier ? vroeg een hunner, een kleine man met een woesten, borsteligen knevel, aan het einde der tafel gezeten.

Mulhausen maakte een van zijne statige buigingen en den brief, dien hij voor dit doel bij zich had, uit zijnen zak halende, gaf hij dien aan den man, die het dichtst bij hem zat en die hem verder doorgaf tot hij in de handen was gekomen van den man aan het einde der tafel. Deze opende den brief en las hem met eene onverschilligheid, die mij op elk ander oogenblik woedend zou gemaakt hebben. Maar in den toestand, waarin wij verkeerden, was het niet geraadzaam zich kwaad te maken over kleinigheden.

Het was echter duidelijk dat de inhoud van den brief naar zijn genoegen was geweest, want dadelijk sprong hij op en boog voor ons met eene deftigheid, die eene groote tegenstelling vormde met zijne ruwheid van daareven.

— Het is mij aangenaam uwe kennis te maken, senors, zegde hij, en dit te meer, omdat gij bevriend zijt met mijn ouden kameraad Rodrigo. In dezen brief meldt hij mij dat gij van Argentinië zijt gekomen, om het binnenland van ons prachtig eiland te bezoeken. Het spijt mij alleen maar dat wij u zoo weinig kunnen laten zien. Als wij te Madrid waren, ja, dan zouden wij in staat zijn u een aangenaam verblijf te verzekeren, maar hier — en bij deze woorden strekte hij de armen uit op eene wijze, die meer zegde dan woorden.

Toen noodigde hij zijne officieren met eene handbeweging uit plaats voor ons te maken en een oogenblik later waren wij beiden naast hem gezeten.

Van het overige van den avond is mij slechts een onduidelijke herinnering bijgebleven. Toen het ijs eenmaal gebroken was, toonden de kolonel en zijne ondergeschikten zich de vroolijkste gastheeren.

Daar zij in den loop van het jaar slechts weinig vreemdelingen spraken, deden zij alles wat zij konden om 't ons aangenaam te maken. De eene flesch na de andere werd ontkurkt en was spoedig leeggedronken. Sigaren, zooals alleen kenners die kunnen waardeeren, werden bij handen vol op de tafel geworpen, zoodat ieder er zich van kon bedienen.

Wij van onzen kant deden mee ons best vroolijk te zijn, en ofschoon ik misschien wat te zenuwachtig was, gedroeg Mulhausen zich uitmuntend. Zijne vroolijkheid werkte bepaald aanstekelijk en wij waren nog geen half uur in dat huis geweest, of hij had zich reeds bij allen een gewaardeerd bezoeker gemaakt. Hij lachte, vertelde aardigheden, zong en gaf anecdoten ten beste, kortom, hij toonde zich een onderhoudend man, zooals er weinig te vinden zijn. Ik geloof stellig dat zij hem, had hij hen willen verlaten, bepaald verhinderd zouden hebben dat te doen.

Eindelijk kwamen de kaarten voor den dag en werd, voorgesteld te gaan spelen. Blijde als wij waren iets te kunnen doen, dat de goede verstandhouding zou kunnen bevorderen, namen wij de uitnoodiging aan om te spelen en het spel dat gekozen werd, was ook ik machtig. Doch mijne kennis er van bleek niet veel waard, want toen wij even voor het aanbreken van den dag opstonden, had ik twintig dollars aan den gouverneur verloren. Ik betreurde echter dat verlies niet, want nooit was een som gelds beter besteed geworden. En toen wij bij het eerste morgendschemeren het huis verlieten en den heuvel zouden afgaan om naar onze herberg terug te keeren, geschiedde dit eerst na de stellige belofte dat wij des 's morgends zouden terug afkomen.

— Alles gaat prachtig, zegde Mulhausen, toen wij door de vuile straten naar ons logement gingen, en ik geloof dat Blake veel dichter bij zijne vrijheid is dan 24 uren geleden.

(Wordt voortgezet).